

Β' ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΝΟΜΩΝ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

Κύρωση Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου της Μελέτης, Κατασκευής, Χρηματοδότησης, Λειτουργίας, Συντήρησης και Εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός – Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ) και ρύθμιση συναφών θεμάτων

I. Γενικά

Με το προτεινόμενο Νοσχ φέρεται προς κύρωση η Σύμβαση Παραχώρησης που αφορά στο Έργο «Μελέτη, Κατασκευή, Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του τμήματος Μαλιακός – Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ)» (στο εξής, Σύμβαση). Η Σύμβαση υπογράφηκε στην Αθήνα την 28η Ιουνίου 2007 μετά το πέρας του σχετικού διαγωνισμού (το αποτέλεσμα του οποίου, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική έκθεση, εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. ΟΑΠ/Φ1/Γ2/16774/29.9.2006 απόφαση του Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.), μεταξύ αφενός του Ελληνικού Δημοσίου που εκπροσωπήθηκε από τον Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. και αφετέρου α) της Ανώνυμης Εταιρίας με την επωνυμία «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου, Ανώνυμη Εταιρεία Παραχώρησης για τον Αυτοκινητόδρομο Τμήμα ΠΑΘΕ Μαλιακός-Κλειδί» και τον διακριτικό τίτλο «Αυτοκινητόδρομος Αιγαίου Α.Ε.» ως παραχωρησιούχου και β) των Εταιριών i. «HOCHTIEF PPP SOLUTIONS GmbH», ii. «ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ», iii. «ΑΘΗΝΑ Α.Τ.Ε.», iv. «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», v.

2

«J&P ΑΒΑΞ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ-ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ-ΕΜΠΟΡΙΚΗ-ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ-ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ» (Άρθρο Πρώτο του Νσχ).

Το Έργο που παραχωρείται με τη Σύμβαση έχει χαρακτηρισθεί, συμφώνως προς το Άρθρο Πρώτο του Νσχ (και τα άρθρα 2.1.3. και 2.6. της Σύμβασης), ως τμήμα του Διευρωπαϊκού Δικτύου (Μεταφορών) – TEN (με την Απόφαση 1692/96/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23.7.1996 «περί των κοινοτικών προσανατολισμών για την ανάπτυξη του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών», ΕΕ L 228/9.9.1996 σ. 1-104, η οποία τροποποιήθηκε με την Απόφαση 884/2004/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29.4.2004, ΕΕ L 167/30.4.2004 σ. 1-39). Σημειώνεται ότι στη Συνθήκη για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας προβλέπεται συντρέχουσα αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στη δημιουργία και την ανάπτυξη διευρωπαϊκών δικτύων όσον αφορά στα έργα υποδομής στους τομείς των μεταφορών, τηλεπικοινωνιών και ενέργειας [τίτλος XV (άρθρα 154-156) της ενοποιημένης απόδοσης της Συνθήκης, ΕΕ C 325/24.12.2002].

Με τις λοιπές διατάξεις του Νσχ ρυθμίζονται ζητήματα συναφή προς την ανωτέρω Σύμβαση. Ειδικότερα, οι διατάξεις του Άρθρου Δευτέρου προβλέπουν, ιδίως, την επιστροφή στην πλήρη κυριότητα του Δημοσίου, των παρόδων εκτάσεων του τμήματος του οδικού άξονα του διευρωπαϊκού δικτύου Πάτρα – Αθήνα – Θεσσαλονίκη – Εύζωνοι (ΠΑΘΕ) από τις Ράχες Νομού Φθιώτιδας έως και τον Ανισόπεδο Κόμβο Κλειδίου Νομού Ημαθίας, οι οποίες είχαν μεταβιβασθεί από το Δημόσιο δυνάμει του άρθρου 5 παρ. 1 του ν. 2938/2001, στην Ανώνυμη Εταιρία Εκμετάλλευσης και Διαχείρισης Ελληνικών Αυτοκινητοδρόμων με τον διακριτικό τίτλο «Τ.Ε.Ο. Α.Ε.». Οι διατάξεις του Άρθρου Τρίτου παραπέμπουν, εξ άλλου, για την εφαρμογή ορισμένων διατάξεων της Σύμβασης, στις διατάξεις του ν. 3535/2007, με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση παραχώρησης του έργου της μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης της υποθαλάσσιας αρτηρίας Θεσσαλονίκης.

II. Παρατηρήσεις επί των επιμέρους άρθρων του Νσχ

1. Επί του Άρθρου Πρώτου

Με το Άρθρο Πρώτο του Νσχ, όπως αναφέρθηκε, κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η Σύμβαση Παραχώρησης που αφορά στο Έργο της μελέτης, κατασκευής, λειτουργίας, συντήρησης και εκμετάλλευσης του τμήματος Μαλιακός-Κλειδί του Αυτοκινητοδρόμου Πάτρα-Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Εύζωνοι (ΠΑΘΕ).

Η Διοίκηση δρα συχνά με διοικητικές συμβάσεις (βλ. Σπ. Φλογαίτη, Η διοικητική σύμβαση: έννοια και φύση, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 1991, σελ. 21), όπως είναι η εν λόγω σύμβαση κατασκευής και παραχώρησης της εκμετάλλευσης δημόσιου έργου. Σύμβαση παραχώρησης δημόσιου έργου είναι αυτή με την οποία ο ανάδοχος αναλαμβάνει τη μελέτη, κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του έργου με δική του χρηματοδότηση (ολική ή μερική), συμφωνεί δε να του αποδοθεί από το προϊόν της εκμετάλλευσης του έργου, για ορισμένη χρονική περίοδο, το σύνολο ή μέρος του εργολαβικού ανταλλάγματος, επωμιζόμενος, κατά βάση αυτός, τους σχετικούς με την εκμετάλλευση κινδύνους.

Η νομοθετική κύρωση διοικητικής σύμβασης είναι συνήθης πρακτική και κρίνεται αναγκαία όταν η σύμβαση καταρτίσθηκε με διαδικασία διαφορετική από εκείνη που προβλέπουν οι γενικές ή ειδικές διατάξεις, ή περιέχει όρους που δεσμεύουν τους τρίτους (μη συμβαλλομένους) ή που αντίκεινται στην ισχύουσα νομοθεσία, ειδικές φορολογικές ρυθμίσεις ή ρυθμίσεις για διαιτητική επίλυση των διαφορών που αναφύονται από την εκτέλεση και λύση της. Στις περιπτώσεις αυτές η σύμβαση καταρτίζεται με ιδιωτικό έγγραφο, η ισχύς της όμως εξαρτάται από την κύρωσή της με νομοθετική πράξη, μετά την οποία και μόνο παράγει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που ιδρύει (βλ. Ε. Σπηλιωτόπουλο, Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου, εκδ. Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή, 2005, σελ. 213 επ., και ΣτΕ 4025/1998, συμφώνως προς την οποία, εάν η σύμβαση δεν έχει κυρωθεί με νόμο, οι όροι της δεν δύνανται να κατισχύσουν διατάξεων της νομοθεσίας). Όπως μάλιστα γίνεται δεκτό και έχει επισημανθεί και σε παλαιότερες εκθέσεις της Επιστημονικής Υπηρεσίας, όταν κυρούται η σύμβαση με νόμο, οι σχετικές με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συμβαλλομένων ρήτρες διατηρούν τον συμβατικό τους χαρακτήρα. Αντιθέτως, οι όροι της οι οποίοι αποκλίνουν από τις

4

ισχύουσες διατάξεις ή θέτουν απρόσωπους κανόνες που δεσμεύουν τρίτους, έχουν τη φύση νομοθετικής διάταξης, και οι πράξεις που εκδίδονται βάσει αυτών είναι διοικητικές, υποκείμενες σε αίτηση ακυρώσεως ενώπιον του ΣτΕ.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι, πέραν της κύρωσης της Σύμβασης με νόμο, η έναρξη της παραχώρησης του έργου εν προκειμένω τελεί υπό την αίρεση της πλήρωσης ορισμένων προϋποθέσεων σωρευτικώς (άρθρο 4.2.4. της Σύμβασης), όπως η έγκριση από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, μέχρι το πέρας του τέταρτου μήνα από την υπογραφή της, του συνόλου ή μέρους τυχόν κρατικών ενισχύσεων που αποτελούν μέρος του Συμβατικού Ανταλλάγματος (πρβλ. άρθρα 87 έως 89 της ΣυνθΕΕ).

Αθήνα, 31 Ιουλίου 2007

Οι εισηγητές
Μαριάνθη Καλυβιώτου
Ανδρέας Κούνδουρος
Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο προϊστάμενος του Β΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Στέφανος Κουτσουμπίνας
Επ. Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Θράκης

Ο προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αστέρης Πλιάκος
Αν. Καθηγητής του Οικονομικού
Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών